

MAGYAR KURIR

Á FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden November 1-ső napján, 1814-dik esztendőben.

B é t s.

Ó Felségek tudni illik Ő Apostoli Cs. K. Felsége szombaton delutánni 2 óraker, az Orosz Császár ugyan azon estve 7 óraker, a' Prussiai Király pedig valamivel előbb, Budára tett útjokból Bétsbe vissza érkeztek.

A' mit Ő Felségeknek ezen utozásáról a' köszönséges és egyéb levelekből még eddig érthettünk, itt következik egy summában: —

A' Prussus Király Oktob. 24-dikén 10 óraker Hainburgban Austria' szélső városában a' postaháznál fölöstökmözött, 's az ott lévő Mírázó Kompániák a' szállása előtt tiszteletet tettek, ezeknek Oberslajtnántjok a' több tisztkekkel és a' város' tisztviselőivel, Ő Felségének udvarlására ment. Az Alsó Austriai Katona Kormányozó Feldmarschal Herceg Würtemberg, kinek kormányozói hivatala Magyar ország felé ezen városig terjed, estvél 8 órafelé ugyan ezen városba megérkezett, hogy az Orosz Császárt fogadja, és tisztelje, kinek köztelítését éjjeli 12 óraker a' mozsár ágyuk' durrogása jelentette. A' város, 's nevezetesen a' Baró Felner háza, 's a' város' kapuja előtt felállittatva lévő győzedelmi kapu, szépen megvilágosittatva voltak. —

Felséges Urunk, a' ki Bétsből még reggeli 4 óraker útnak indult, nem erre, hanem Bruckon és Pahrndorfon által ment volt el előre Buda felé.

Az onnan-alólerkezett köszönséges levelek így írtak Szerdán, Oktob. 16-dikán: —

„Béttelyesedtek legfőbb 's legbuzgóbb óhajtásink. Ő Császári Királyi Felsége a' mi Kegyelmes Urunk hétfőn késő estve Budára minden pompa nélkül megérkezett. Ő Felségét a' Vármegye határánál a' Magistratualisok fogadták, 's Budára fáklyákkal lövögő Vármegye Katonái kísérték. A' várban a' Dicasteriumok Fejei, 's a' városi Előjárók köszöntötték. Az atyáskodó Fejedelem mindjárt első nap azzal mutatta-meg Kegyelmes gondviselésének indulatját, hogy reggeltől fogva delután két óráig a' hozzá folyamodó hív alattvalóit halgatta. Delután négy óra felé megzendültek az ágyuk a' Sz. Gellért hegyén, 's a' két város öröme jelentették a' Vendég Felségeknek érkezését. Tsak ugyan az Udvari tselédek után 4 óra tájban a' Felséges Prussus Király fedett hintóban érkezett meg. Őt óra tájban jött Ő Felsége az Orosz Császár, kik, a' Palatinus Ő Császári Fő Hercegségével egygyütt, nyílt hintóban állván felfedezett fővel jöttek. Az egész jövevények alatt folyvást durrogtak az ágyuk a' Sz.

Gellért hegyén, és a' Katenaság, 's a' Pesti Budai Fegyveres Polgárság külömbfele helyeken felállítatva voltak. A' Királyi várban a' Fő Kormányzések, a' Királyi Curia, a' Vármegye és Város Magistratusi valamint a' Királyi Universitas is egygyütt fogadták a' Felsegeket. Vége levén a' késő ebédnek, a' Felsegek Pestre a' Német Theátrumba méltóztatak megjelenni. Ekkor, valamint mérték feltett nagy volt a' két városnak, 's az idegyülekezett főbb 's alsóbb Nemességnek öröme, úgy minden arcán látszottak a' sajnálkodásnak vonásai, hogy a' két város által közösen: de különösen minden Polgárok által is tett temérdek innepelő tiszteletek mintegy elenyésztek, mert reggel tíz órától fogva egész 9 óráig estve az eső esett.

Ezen kedvetlen idő változás a' városokban tétetett nagy készüléteket nagy részint haszonneveletlenekké tette, mellyre nézve az a' fő rendelés adatott, hogy a' tegnapi szánt illuminatio, vagy ma, ha szép idő leszén, vagy mindeu esetre holnap menjen végbe.

De a' mennyiben a' külső tüzek lángadozását az eső gátolta, annyival buzgobbak voltak a' sziveknek lángjai; mert a' hidon által jövő Felsegeket a' szüntelen való Éljen! kiáltás követte. Az új theátrum tornácza mintegy Szép Múzsák temploma, három soros lámpásokkal volt kivilágosítva, az egész néző hely pedig mind viasz gyertyákkal. Minden készület nagyságot mutatott. A' Játék Énekes Játék volt ama híres Hamupipőke (Aschenbrödel) melly mesterséges tánczokkal elegyítettett. Az énekes fő személyek voltak: Campiné, Czibulkáné, és Wlhelminé. A' tánczot Kobler adta. — Legelőször lépett be a' Császári Lozsiba az Orosz Császár, kit zengő három Éljen kiáltás fogadott, 's a' Felseges Urunk kevéssé későbbén lépett előre, kit végoélküli való örömmel fogadott, 's azután mutatta magát a'

Felseges Prussus Király, kit szinte háromszori Éljen! kiáltás tisztelt. Utóbb egymás után jelentek meg előbbre a' Palatinus Ó Császári fő Hertzegsége, 's a' Prussus Wilhelm Királyi Hg. 's ezeket is Vivát kiáltás tisztelte. — A' játék valamivel előbb már elkezdődött volt: de a' Felsegek jövele felbe szakasztotta, hanem megint újonnan elkezdették. Öröm volt nézoi a' Hazafinak, hogy Felseges Urunk maga Huszár Regimentjének öltözetében, a' Felseges Orosz Császár a' Magyar Hiller nevet viselt Gyalog Regiment öltözetében; a' Fels. Prussus Király tulajdon hadi öltözetében; a' Palatinus a' Palatinális Regiment ruhájában jelentek meg. A' játék hét és fél óra után kezdődött, 's 10 óra tájban végződött el. — A' Felsegeket valamint jöveletekor, úgy elmentekkor is a' számtalan Vivát tisztelte, kik az értek egősokasághoz magok meghajtásával jelentettek kegyelmes indulatjokat.

A' Felseges Vendégek mulattatásokra még Hadi gyakorlás, a' Cs. Kir. Fő Hertzegségénél Cercle, Bál paré, Redut, és Méltós. Gróf Sándornál estvéli mulatság vagyon rendelve, mellyekről annak idejében. —

Ó Császári Királyi Felsegével ide érkeztek: Gróf Wirbna Fő Kamarás Ur Ó Exja; P. M. L. Kutsera, a' Cabinet Directora 's Udvari Timátsos Neubergi; a' Cabinet Cancellistája, a' Cabinet Postája; az Udvari házi Kamara Cancellariájának Directora Vesque; Számadó; Kuzsza szolgál; Mayer Kamara Fuzirja; Udvari Behívó; Palotás Kamarás, Ajtóálló, 's Szekérmester.

A' Felseges Orosz Császárral: Wolkonszky Hertzeg; I Kamarás. I Alsókamarás, I Laiblokaj, P. M. L. Gróf Hardeg, I Ordináncz Tiszt. Uvarof Gen. Adjutánt, és Gróf Paar Obester.

Ó Felsegével a' Prussus Királyi: Ó Felsegének Adjutántjai Gyenerális Lihtenstein Móríc Hertzeg, Gróf Eszter-

házy Vincez Major; 1 Karasrás, 1 Udvari Orvos, Garderobe Mester; 3 Királyi inasok. 's a' t.

Bétsben egy közönséges hirdetés jöve-ki, melynek ereje szerént, a' bálozó szálavá formáltatott Udvari lovaglós iskolában, e' folyó November 10-dik napján ismét előkelő emLerek' bálja (bál parée) leszén, a' hova az úgy nevezett szép nem, tsak válogatott zifra öltözetben, a' férfiak pedig, a' kiknek van, forma rubában, a' kiknek pedig a' nints, tsak igen tsinos öltözetben, 's tsak tzipökkel (paputtsal), és három szegletű kalappal mehetnek-bé.

A' bémenetelre megkívántató czédulák a' következő intézet szerént osztatnak-ki: Minden Dikastériumoknak Elölülóihez küldtetnek bizonyos számú czédulák a' végre, hogy az alattok lévő tisztviselőknek és familiáiknak kioszszak. — Minden itt lévő Generálisoknak, Stabális és egyéb fő tiszteknek, 's familiáinknak, az ide való Cs. K. Generál-Commaodóhoz kell czédulákért járulni. — Az itt lévő minden követségi személyek, az Udvari fő Marschalli kartol kapják, mint szokás, a' czédulákat. — Minden mások, a' kik tudniillik ezen három szakaszok közzül egy-egyikbe sem tartoznak, az Alsó Austriai Országháznál köteleztetnek czédulát kérni magoknak és familiáiknak, tulajdon kezek aláírásával való írás által, dé a' melyre tsak az 6 familiáik' számára kívántató czéduláknak számát köteleztetnek feljegyezni.

Olasz Ország.

Joa chim Napolyi Király Oktober 5-dik napján ismét egy nagy katonagyakorlásmustrát tartott Nápolynak vidékein, a' mellyen 14 lovas Svadronok, 3 gyalogtestőrző Regimentek, 's a' közönséges katonaságnak első szakaszsa voltak jelen. A' Király a' Királynéval egygyütt ment-ki a' Gyakorlás' mezeire, a' hol egy pompás sátor alatt főlöstökömözés tartatott, mellyen

az Austriai Cs. K. Követ Gróf Mier úr; a' Királynak minden Adjutánsai, 's minden itt lévő Generálisok és Stabális tisztek jelen voltak. A' fordulásokhoz a' főlöstökömözés után fogott hozzá a' karónaság. A' lovasságot maga a' Király vezérlette. A' nézők' sokasága véghetetlen volt.

Egy Génuai gazdag hajó, a' mellyen 41 emberek, papok, aszszonyok, katonák, és minden felek ültek, Chiavari felé evezvén, mikor már a' kikötéshez közelített volna, fenékre akadott, 's mindenestül fogya a' tengerbe veszett. Hogy egy ember is ki nem menekedhetett, a' volt az oka, hogy a' hajó mellett lévő kis tsajkára a' pátronus egy 12 és egy 14 esztendős fiaival legelőbb felülvén, a' partra ki akartak evezni, olly ígérettel, hogy a' tsajkát a' hajóhoz haladék nélkül ismét vissza küldik, 's az embereket egymásután mind kihordatják. De ezek a' nagy ijedség miatt várokozni nem akartak, hanem egyszerre mind a' kis tsónakra rohantak; a' melly őket meg nem bírván egyszerre minnyájokkal elmerült.

Romában folyvást jelennek-meg a' visszahívatott Barátszeretek a' magok régi öltözeteikben. Oktober 9-dik napján a' Silvestriusok, 's a' Sz. Háromság' Trinitariusai, 's a' Reformatus Trinitariusók mutaták-meg magokat. Most már az Apátzákon van a' sor. Okt. 1-ső napján kihirdtetett, hogy mivel ezek a' megszenteltett Szűzek örökké a' Kristus' nyája' legszeűb részének lenni tartattak, hanem a' múlt boldogtalan időnek ők is áldozatónivá lettek vala: erre nézve úgy tetettek a' rendelétek, hogy Romában és ennek Státusaiban az 6 klastromaik is, ha nem mind is, legalább nagy részént álljanak vissza. Reméli 6 Szentsége, hogy ezek a' világra kilépett Szűzek nagy örömmel vissza térnek ar Ur' házába.

A' Siciliai Királyi Udvar a' Ká-

rolina Királyné halálának hírévé, 6 hónapig gyászba öltözött, 3 napig minden itélőszeknek foglalatosságait félbe szakasztotta, egy hónapig minden közenséges theátrumi játékokat megtiltatott, 's' a' Parlamentomnak öszszegyülekezését, a' melly Oktob. 5-dikére vala határozatva, ugyan azon hónapnak 22-dikére halasztotta.

A' Nagy Britanniai Régensé October' 16-dik napján nagy katonagyakorlás mustráának nézésével töltötte idejét Majlandban, mellyet Feldmarschal Grof Bellegarde tartatott, Ugyan azon este álórczásbálban volt, mellyen véghetetlen sokaság megjelent. Theátrumba minden este elszokott menni.

Az Undaunted nevű Anglus Fregátnak melly most a' Korfú-i kikötőhelyben van, Usher nevű volt Kapitánya, a' ki Napoleon Császárt ezen Fregáton Elba szigetére vitte, tőle 2000 Güinéket (több mint 20000 forintokat) érő biksist kapott ajándékban.

Nagy Britannia.

Az Anglusok' vesztese (Amerikában Kana-dában), midőn az Erie' várát reárohanás által megvenni akarták de meg nem vehették, állott 4 elesett tisztből, 1 Strázsames-terből, 1 dobosból, 51 közemberből; megsebesédtek 24 tisztek, 288 köz emberek; azoknak száma kikiről nem tudatott hova lettek, állott 7 tisztből és 532 köz emberekből. A' próbát két csoportok két felől tették, egygyik az Ober'er Fischer, másik az Oberlajtnánt Drummond vezérlése alatt. Amaz vissza voretett: e' pedig elfoglalta a' külső erősséget, a' melyre reá rontott, de a' bennelévőknek

felettebb állhatatos ellentállása után, mikor már benne lett volna, akkor lobbant fel az ellenség' puskapora, és azt gondolják, hogy azon 532 Anglusokat, kikiről nem tudatott hová lettek, ez a' fellobbanás, nagy részint megölte.

Az Anglus újságlevelek öszsze szám-lálták azt a' hadi készüléket, mellyet az ő nemzetjek az 1808-dik esztendőől fogva a' Prantziák ellen onnét hazúl elküldözött, és úgy találták, hogy az ágyuk' száma 834-re, a' puskák' száma 14,477,840-re telt. Hogy a' mondott esztendőől fogva csak puskát illy sokat készíthetett Anglia, nem egyéből lehet megmagyarázni, hanem csak az ő nagy számú machinaiból, mellyekkel dolgoztat. Most, a' mióta megszüntette azt, a' nagy iparkodást, csak a' Birminghami fegyveres ház többet mint 800,000 forintot gazdálkodik-meg hónaponként. —

Hogy az erő a' gazdagságban álljon, megmutatta Anglia az utolsó esztendőben, ezen gazdagság' kútfejei pedig voltak, a' plánta tartományok 's' a' kereskedés, melynek ő csak nem egyedül való tulajdonosává tette vala ezen esztendőben magát.

Az Anglusok ismét egy nevezetes tsapást éjtettek az Amerikai seregeken. Sept. 12-dik napján 14 ezeren Baltimorénél a' partra kiszállottak, és 12 ezer emberből álló Amerikai sereget nagyon megverték: hanem Baltimorére csakugyan nem ütöttek-reá, mivelhogy az Amerikaiak a' kikötőhelyben előre sok hajót elsűjlesztvén, az Anglus hajók oda nem evezhettek-be.

Okto. 29-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 255 $\frac{3}{4}$ forintot Váltó-tzedulában. Egy Cs. arány 11 forintot 56 krt.